

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

hlas

صوت الاتحاد الإسلامي

ÚSTŘEDÍ MUSLIMSKÝCH
OBCÍ V ČESKÉ REPUBLICCE

• ROČNÍK 22

• ČÍSLO 11 - 12

PROSINEC 2004 • DZÚ-L-QI'DA 1425

لجاعة الدينية الإسلامية في الجمهورية التشيكية

Organe de la Communauté religieuse
musulmane de la République Tchèque

Offizielle Zeitung der moslemischen Religionsorganisationen
in der Tschechischen Republik

Pohled Islámu na otroctví

Právo na svobodu

Islám jasně a kategoricky zakázal primitivní zvyk brát do zajetí svobodné lidi a dělat z nich otroky nebo je prodávat do otroctví. Zde můžeme citovat jasná a jednoznačná slova Prorokova (nechť mu Alláh žehná a dá mír): "Existují tři kategorie lidí, které budu osobně žalovat v Soudný den. Patří mezi ně i ten, kdo zotročuje svobodné lidi, pak je prodává a tyto peníze pak pohltí." Také tento výrok platí všeobecně a neomezuje se ani neplatí pro jeden konkrétní národ, rasu, zemi či stoupence konkrétního náboženství. Evropané tvrdí, že to byli oni, kdo zrušili otroctví na Zemi, avšak zapomínají dodat, že tak učinili až v polovině 19. století. Předtím dělaly západní mocnosti razie po celé Africe, zajímaly svobodné lidi, nasazovaly jim okovy a odvážely je do svých nových kolonií.

Obchod s otroky u západních národů

Po obsazení Ameriky a Karibiku trval obchod s otroky ještě tři sta padesát let. Pobřeží Afriky, z jehož přístavů byli černí Afričané odváženi, proslulo jako "pobřeží otroků". Během jediného století (od roku

1680 do roku 1786) činil celkový počet svobodných lidí, kteří byli zajati a zotročeni pouze pro britské kolonie, podle odhadu britských autorů až dvacet miliónů. Během jednoho jediného roku (1790) prý bylo zajato a odvezeno do otroctví v koloniích 75 000 lidí. Lodě používané pro transport otroků byly malé a špinavé. Neboží Afričané byli bezcitně naloženi do útroch těchto lodí a mnozí z nich byli připoutáni k dřevěným několikaposchodovým palandám, které byly tak úzké, že se na nich nemohli téměř ani pohnout. Během plavby nedostávali pořádně najíst, a když onemocněli nebo utrpěli zranění, nikdo jim neposkytl lékařské ošetření. Odborníci konstatovali, že minimálně 20% z celkového počtu lidí zajatých do otroctví a nucených prací zemřelo během transportu z afrického pobřeží do Ameriky.

Postoj Islámu k otroctví

Islám se snažil vyřešit problém s otroky v Arábii tím, že různými způsoby podporoval lidi, aby své otroky osvobodovali. Muslimové měli nařídáno propouštět otroky na svobodu jako pokání za své hříchy. Osvobodit otroka jen tak, z vlastní vůle, bylo považováno za velmi chválný čin, ochraňující před trestem na Onom světě. Důsledkem této praxe bylo, že v období

"správně vedených chalífů" již byli všichni místní otroci osvobozeni.

Islám je často obviňován z toho, že povolil otroctví, nebo že podporuje obchod s otroky. Jenže v Koránu neexistuje žádný verš, který by povoloval otroctví nebo z něho činil něco přijatelného. Právě naopak – všechny verše v Koránu týkající se otroctví vybízejí lidi, aby osvobozovali otroky a zrušili tuto zvyklost.

Islám osvobozoval otroky velice moudře, neboť je neosvobodil všechny najednou. Kdyby to Islám učinil tak, jako později Amerika, ve společnosti založené hospodářsky i společensky na otroctví by to vedlo k vážným hospodářským a společenským krizím. Islám vzal v úvahu, že:

- 1) Bohatí lidé investovali značné množství peněz do obchodu s otroky. Proto nebylo moudré žádat je, aby propustili všechny otroky bez jakékoli náhrady či odškodného. Takový krok by je mohl přivést k bankrotu a mohl by vést i k občanské válce.
- 2) Společnost, jež se mravně zakládá na otroctví, nikdy nepřijme bývalé otroky jako rovnocenné občany a i po jejich osvobození bude nepochybně převládat rasismus a segregace.

Tomuto společensko-ekonomickému dilematu, do něhož při osvobozování otroků spadl Západ, se Islám vyhnul tak, že nejprve připravil své lidi mravně a učil je, jak zacházet s otroky milosrdným způsobem. Islám je nejdříve ze všeho osvobodil od

opovrzení a ponižujícího zacházení. Alláh pravil:

"Uctívejte Alláha a nestavějte mu nikoho na roveň! A buďte laskaví k rodičům, příbuzným, sirotkům, potřebným, sousedům, jež jsou vám blízcí, sousedům, jež jsou vám vzdálení, společníkům po vašem boku, poutníkům a těm, jež vlastní vaše pravá ruka (tj. otrokům). Alláh přece nemiluje lidi domýšlivé a vychloubačné." (AN-NISÁ; 4:36)

Prorok (necht mu Alláh žehná a dá mír) pravil: "Buďte si vědomi Alláha ve způsobu, jakým zacházíte se svými otroky."

Prorok poručil lidem, ať sdílejí s otroky tu též potravu a totéž oblečení, které používají oni sami. Ibn 'Omar vyprávěl, že Prorok pravil: "Vaši otroci jsou vašimi bratry a Alláh je vložil do vašich rukou (tj. máte za ně zodpovědnost). Takže ten, kdo má zodpovědnost za svého bratra, necht sdílet tu též potravu se svým bratrem (tj. se svým otrokem), necht nosit totéž oblečení, a necht neukládá svému bratrovi příliš mnoho práce, a když mu dá hodně práce, ať mu pomůže." Každý, kdo si prostuduje tento autentický Prorokův výrok, zjistí, že způsob, jakým Prorok transformoval otroctví na bratrství, je velice moudrý – když přiměl lidi, aby sdíleli stejnou potravu, oblečení i práci. Každá společnost se totiž zakládá na třech složkách společenské interakce.

Po zákazu psychického ubližování otrokům Prorok zakázal lidem ubližovat jim také fyzicky. Ibn 'Omar vyprávěl, že Prorok pravil: "Ten, kdo zbije otroka nebo ho uhodí do tváře, smyje svůj hřích jedině tak, že dá tomuto otrokovi svobodu." Ibn Mas'úd vyprávěl: "Jednou jsem bil svého otroka, a v tom jsem za sebou zaslechl hlas. Když jsem se otočil, stál tam Prorok a říkal mi: 'Věz, Ibn Mas'úde, že Alláh má nad tebou mnohem více moci než ty nad tímto otrokem.' Já jsem mu na to řekl: 'Osvobodím tohoto otroka, abych ze sebe smyl hřích a poprosil tak Alláha o odpuštění.' Prorok pravil: 'Kdybys ho býval neosvobodil, jistě by se tě za trest dotkl Oheň v Soudný den.'"

Islámský zákon (*šarí'a*) dal soudcům oprávnění osvobozovat otroky, pokud se prokáže, že s nimi bylo špatně zacházeno.

Prorok (necht mu Alláh žehná a dá mír) vyzýval lidi, aby vzdělávali a učili své otroky. Prohlásil: "Každého, kdo má otrokyni a poskytnete jí vzdělání, slušně se k ní chová a pak se s ní ožení, Alláh odmění dvakrát, jednak na tomto světě a jednak na Onom." První odměnu dostane za to, že vzdělal otroky-

ni a že se s ní oženil, a druhá odměna bude za to, že ji osvobodil.

Islám tedy osvobozoval otroky nejprve z mravních předsudků a segregace, a stejně moudře postupoval při jejich osvobozování ekonomickém, aniž by však přitom narušil hospodářství tehdy postavené na otroctví. Islám tak nezpůsobil bankrot bohatých obchodníků, jako se to stalo v Americe, což vedlo k občanské válce mezi Severem a Jihem. Místo toho použil sérii rozhodnutí, která přinesla užitek jak pánovi, tak otrokovi:

1) Islám pobízel muslimy, ať vykupují otroky od jejich pánů a osvobozují je, aby jejich majitelé dostali zpátky peníze, jež do nich investovali. Prorok sám osvobodil šedesát tři otroků. Jeho žena 'Ájša jich osvobodila šedesát sedm, Ibn 'Abbás sedmdesát, 'Abdulláh ibn 'Omar kolem tisícovky a 'Abdurrahmán jich koupil tři tisíce a všechny pustil na svobodu. I další Prorokovi společníci osvobodili mnoho otroků, jak se podrobně píše v *sunně* a historických knihách o tomto období. Alláh pravil:

"Zbožnost nespočívá v tom, že se obracíte tváří k východu či západu; zbožní jste, když věříte v Alláha a Soudný den, v anděly, Knihu a posly; když z lásky k Němu rozdáváte ze svého jmění příbuzným, sirotkům, potřebným, poutníkům, těm, kdo prosí, a otrokům, aby se vykoupili z otroctví; když dodržujete modlitbu a pravidelně udělíte almužnu; když plníte smlouvy, které jste uzavřeli; když trpělivě snášíte bolest (a utrpení) a veškerá protivenství v dobách zmatků. Takoví jsou lidé pravdy, lidé bohabojní, Alláha si uvědomující." (AL-BAQARA; 2:177)

2) Islám používal peníze ze *zakátu* (daň, kterou muslimové odevzdávají ve prospěch chudých), k vykoupení otroků od jejich pánů a k jejich osvobození. Alláh pravil v Koránu:

"Almužny jsou pro chudé a potřebné... na osvobození otroků, zadlužené, pro ty, kteří usilují na cestě Alláha a pro cestující v nouzi. Tak nám to uložil Alláh a Alláh je Vševědoucí, Nejmoudřejší." (AF-TAWBA; 9:60)

3) Jedna z neúčinnějších metod osvobozování otroků vypadala tak, že si otrok sám mohl koupit vlastní svobodu. Otrok podepsal se svým pánem smlouvu, v níž se dohodl na určité finanční částce. Pak

si našel práci a výdělkem zaplatil za svobodu. Tímto způsobem Islám dosáhl dvojího pozitivního účinku. Za prvé se otrok osvobodil ze závislosti na svém pánovi, když si musel najít práci ve společnosti, a za druhé se po svém osvobození automaticky integroval do společnosti, protože se v ní aktivně podílel jako pracovní či výrobní síla. Alláh pravil: "A pokud vás některý z vašich otroků požádá o sepsání dohody o propuštění (aby se mohli vykoupit na svobodu za určitou částku), uzavřete s ním tuto dohodu, jestliže víte, že je to člověk dobrý. A sami jim dejte něco z bohatství, jímž vás zahrnul Alláh." (AN-NÚR; 24:33)

Jednou z největších chyb při masovém osvobození otroků v Americe bylo to, že jim byla dána svoboda, aniž by byli vzděláni nebo kvalifikováni pro nějakou práci, což jim zabránilo integrovat se do společnosti. Výsledkem bylo, že v černošské komunitě vznikla vysoká nezaměstnanost. Otroctví tak bylo nahrazeno rasovou a ekonomickou segregací, nemluvě o vysoké míře kriminality a obchodu s drogami v černošské komunitě, které nebyla umožněna integrace.

4) Islám učinil z osvobození otroka cestu vedoucí do Ráje a k Alláhově milosti. Alláh pravil:

"A jak poznáš, že jde o cestu vzhůru vedoucí (tj. k dobru a úspěchu)? Když je osvobozen otrok a když jsou nakrmeni chudí v době hladu." (AL-BALAD; 90:12-14)

Jednou někdo přišel za Prorokem (mír s ním) a řekl: "Ukážeš mi dobrý skutek, který mě dovede do Ráje?" Prorok odvětil: "Osvobod otroka nebo přispěj na jeho osvobození."

5) Alláh učinil z osvobození otroka způsob, jak odčinit neúmyslné zabití. Alláh pravil: "Věřící by nikdy neměl zabít věřícího, leda omylem, a kdo zabije věřícího omylem, z příkazu Alláha necht osvobodí věřícího otroka." (AN-NISÁ; 4:92)

6) Alláh učinil z osvobození otroka způsob, jak odčinit úmyslné porušení slibu. Alláh pravil:

"Alláh vás nebude volat k zodpovědnosti za to, co jste svými přísahami nemysleli, Alláh vás poženě k zodpovědnosti za to, k čemu jste se v přísahách zavázali a nedodrželi to; odčiníte je tím, že nakrmíte deset chudáků porcí jídla, jaká je běžná ve vašich rodinách, nebo je ošatíte, nebo dáte otrokovi svobodu. Pokud to přesahuje vaše možnosti, držte

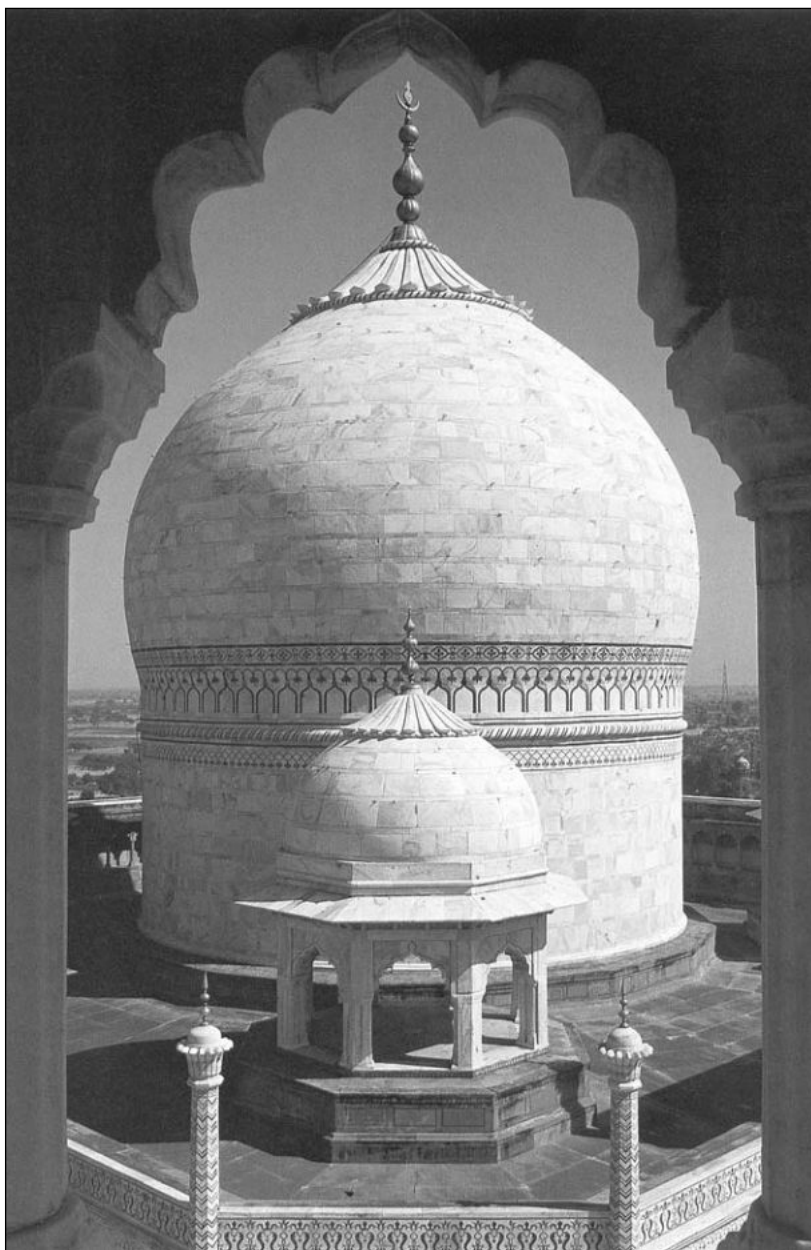
třídenní půst. A to je vykoupení za přísahy, které jste nedodrželi. Avšak své přísahy dodržujte. Takto vám Alláh objasňuje Svá znamení, abyste mohli být vděční." (AL-MÁIDA, 5:89)

Jestliže někdo přísahal, že osvobodí otroka, musel svůj slib splnit. Sám Prorok (necht mu Alláh žehná a dá mír) osvobodil jednoho svého otroka, Zajda ibn Hárithu, a oženil ho se svobodnou ženou, svou sestřenicí Zajnab. Toto manželství uzavřené Prorokem mělo velký vliv na obyvatele Mekky. Islám tímto manželstvím zrovnoprávnil otroka se svobodným člověkem. Učinil tak první krok k ukončení otroctví. Nakonec se sám prorok Muhammad oženil s otrokyní, kterou osvobodil, čímž byla otroctví dána poslední rána. S otroky z řad válečných zajatců se totiž v předislámské době zacházelo většinou nelidsky. Byli nuceni vykonávat ty nejpodradnější práce a ani v nejmenším nebyli považováni za rovnocenné s ostatními svobodnými občany. Prorok se rozhodl, že tuto situaci změní. Když proti muslimům bojovali příslušníci arabského kmene Baní al-Mustalak, hodně jich padlo do zajetí. Mezi zajatci byla i Džuwajra, dcera vůdce kmene Baní al-Mustalak. Prorok ji osvobodil a nabídl jí manželství. Džuwajra se sňatkem souhlasila a Prorok tím ukázal, že všichni lidé jsou si rovni – vždyť manželkou posledního proroka Muhammada, jenž pocházel z jednoho z nejbohatších arabských kmenů Banú Hášim, se stala otrokyně! Když se o tomto sňatku doslechli muslimové, propustili všechny otroky a otrokyně z kmene Baní Al-Mustalak, protože díky sňatku Proroka s Džuwajrou se stali Prorokovými příbuznými. A když se o této velkorysosti a milosti dozvěděli lidé z toho-

to kmene, všichni přijali Islám a stali se dobrými muslimy.

Tímto způsobem Islám postupně osvobodil otroky. Nejprve je osvobodil od předsudků a ponižení, zároveň jim poskytl vzdělání, a nakonec je osvobodil i ekonomicky. Takto byl problém s arabskými otroky vyřešen během krátkého období třiceti či čtyřiceti let. Jedinou formou otroctví, která poté v islámské společnosti přetrvávala, bylo otroctví válečných zajatců zajatých na

pak rozdělila mezi své vojáky, kteří je zajali. To bylo jistě humánnější a správnější řešení, než jejich nelidské držení v zajateckých táborech, kde by museli nuceně pracovat. Místo takovéhoho zavrženíhodného řešení je Islám raději rozdělil mezi obyvatelstvo a tak je nechal ve styku s ostatními lidmi. Ale co bylo důležité, jejich strážci měli nařizeno chovat se k nim slušně. Výsledkem této humánní politiky bylo, že většina mužů zajatých na cizích bojištích a přivezených

do muslimských zemí přijala v otroctví Islám, a někteří jejich potomci se pak stali významnými učenci, imámy, právníky, komentátoři náboženských textů, státníky, veliteli armád a dokonce i vládci muslimského světa. Řešení, které se navrhuje v dnešní společnosti, zní vyměnit válečné zajatce z obou válčících zemí po uzavření příměří. Avšak muslimové toto praktikovali od samého počátku, a kdykoli protivník souhlasil se vzájemnou výměnou zajatců, byla skutečně na bez sebemenšího váhání nebo zpoždění. V moderním způsobu vedení boje jsme však několikrát byli svědky situace, že poražená strana nemá nárok na vyjednávání ohledně svých válečných zajatců, přičemž vítězná strana snadno získá své zajatce zpět a zajatci poražené armády jsou drženi v podmínkách, které jsou horší než podmínky otroků. Může snad někdo říci, jaký byl osud válečných zajatců z Německa a Japonska zajatých Ruskem v druhé

světové válce? Dosud ani neznáme jejich počet. Nikdo neví, kolik z nich zůstalo naživu a kolik tisíc jich zahynulo následkem strádání v ruských koncentračních a pracovních táborech. Práce, ke které byli donuceni, byla mnohem horší než služba vyžadovaná od otroků.

Z přednášky šejcha Šarírdího přeložili Hatem Berrezouga a Robert Hýsek

3

Alláh Nejvyšší říká:

"Tvá povaha je věru vznešená, (Muhammad)." (Korán 68:4)

"Zahrada ráje je připravena... pro ty, kdo... krotí svůj hněv a odpouští lidem." (3:133,134)

* *Anas vyprávěl, že ze všech lidí se Alláhův Posel uměl chovat nejlépe.* (Al-Bucháří a Muslim)

* *Anas vyprávěl: Nikdy jsem nepoznal samet nebo hedvábní, které by bylo tak hebké jako dlaně Prorokova, nikdy jsem nepocítil vůni, která by byla tak příjemná jako vůně Prorokova. Sloužil jsem mu deset let, a ani jednou se nade mnou jediným slůvkem nepoboršil. Ani jednou mi neřekl "proč jsi to udělal?" kvůli něčemu, co jsem udělal, ani jednou mi neřekl "proč jsi neudělal tohle a tohle" kvůli něčemu, co jsem neudělal.*

(Al-Bucháří a Muslim)

lidského čichu. Pakliže ho člověk nemá úplně otupělý, dokáže rozpoznat, jestli něco páchne nebo smrdí, ale když se dlouho pohybuje mezi páchnoucími odpadky, jeho čich otupí a onen puch mu přestane vadit.

* *'Abdulláh ibn 'Amr ibn Al-'Ás vyprávěl, že Posel Alláha (necht' mu Alláh žebná a dá mír) neměl rád nemravné a vulgární řeči a nerad je poslouchal. Říkal: "Nejlepší z vás je ten, kdo má nejlepší chování."* (Al-Bucháří a Muslim)

Komentář: Tento *hadíth* nejenže popisuje kultivované chování, vznešenost a mravnost Alláhova Posla (necht' mu Alláh žebná a dá mír), ale navíc nám vysvětluje, že člověk s nejvyšším smyslem pro mravnost je také nejlepším člověkem.

* *Abú-d-Dardá vyprávěl, že Alláhův Posel (necht' mu Alláh žebná a dá mír) řekl: "Nej-*

vované chování a dávat si pozor na hříšnost jazyka a genitálií, abychom si nepokazili život na Onom světě.

* *Abú Hurajra vyprávěl, že Alláhův Posel (necht' mu Alláh žebná a dá mír) pravil: "Ze všech věřících je ve víře nejdokonalejší ten člověk, jehož chování je nejvybranější, a nejlepší z vás jsou ti, kteří se chovají nejlépe ke svým manželkám."* (At-Tirmidhí)

Komentář: Tento *hadíth* hovoří o důsledcích víry a vlídnosti. Můžeme říci, že míra vybraného chování určuje míru víry. Anebo že vznešenost víry vyžaduje vznešenost mravní. Ve stejném duchu platí, že nejlepší je muž, který se ke své ženě chová zdvořile a galantně.

* *'Ájša vyprávěla, že slyšela Proroka (necht' mu Alláh žebná a dá mír) říci: "Dobrym chováním dosáhne věřící téhož, jako kdyby se modlil celou noc a postil celý den."* (Abú Dáwúd)

Komentář: Modlení i postění jsou velmi obtížné, ale ti, kdo je dokáží dodržovat, budou Alláhem bohatě odměněni. Existuje však skupina lidí, kteří nedokážou setrvat v dobrovolných modlitbách a dobrovolných půstech, nicméně jde o lidi zdvořilé, slušně se chovající k druhým, a díky této své přátelské kvalitě budou postaveni na roveň těch, kdo se modlí a drží půsty. A to zdůrazňuje význam a znamenitost zdvořilého a milého chování.

Dobrá povaha člověka se pozná zejména tehdy, je-li konfrontován s někým, kdo se k němu chová nespravedlivě a krutě. Dobrý člověk si zachová trpělivost a dobré vychování.

Prorok (necht' mu Alláh žebná a dá mír) jednou oslovil Abú Dharra: "Uvědomuj si Alláha za všech okolností. A když náhodou spácháš hřích, učíš dobrý skutek. Tím dobrým skutkem ho totiž smažeš. A jedne s lidmi v dobré náladě." (Ahmed a At-Tirmidhí)

Když Prorok (necht' mu Alláh žebná a dá mír) vyslal Mu'áze a Abú Músu, aby dohlíželi na Jemen, kladl jim na srdce, aby byli na lidi mírní, a prosil je, aby na ně nebyli přísní, aby byli posly dobrých zpráv a nepodněcovali v lidech nenávisť. Prikázal jim, aby byli spojení, nikoli rozdělení. (Al-Bucháří)

Mu'áz vzpomínal, že když odjížděl do Jemenu a vyhoupl se na velblouda, poslední instrukce, kterou mu Prorok poskytl, zněla: "Jedne s lidmi v dobré náladě."

* *Abú Umáma Al-Bábílí vyprávěl, že Alláhův*

Dobrý charakter a dobré chování

Komentář: Tento *hadíth* poukazuje na vznešenou povahu Alláhova Posla (necht' mu Alláh žebná a dá mír), jenž nikdy nehledal chyby na činech svého služebníka a během deseti let služby ho ani jednou ani jediným slůvkem nepokáral. V historii lidstva jde o něco zcela výjimečného. Kež si i *umma* (islámský národ) osvojí tyto jemné způsoby Prorokovy.

* *Nawwás ibn Sam'án vyprávěl, že se zeptal Alláhova Posla (necht' mu Alláh žebná a dá mír) na ctnost a hřích, a ten mu odpověděl: "Ctnost je vznešené chování a hřích je to, co plodí pochybnosti ve tvém srdci a o čem nechceš, aby se dozvěděli lidé."* (Muslim)

Komentář: V tomto *hadíth* je vysvětlena důležitá zásada, podle které je zdvořilost ctností, protože vytříbená mysl kultivuje naše zvyky, plodí dobré skutky a vyvaruje se všeho, co je špatné a zkažené. Rovněž hřích je zde vysvětlen podle jednoduché a srozumitelné zásady. Člověk cítí výčitky svědomí nad každým špatným skutkem a navíc se bojí výčitek druhých lidí, pokud však není už zcela mravně zkažený. Avšak otupělým svědomím kolikrát nepohne ani ohavný nebo smrtelný hřích ani odsouzení veřejnosti. Lze si to vysvětlit na příkladu

těžší věci, která bude položena na váhy věřícího služebníka v Soudný den, bude jeho dobré chování. Alláh nemá rád sprostáky, kteří vedou nemravné řeči." (At-Tirmidhí)

* *Abú Hurajra vyprávěl, jak se někdo zeptal Alláhova Posla (necht' mu Alláh žebná a dá mír), který skutek v první řadě přivede člověka do Ráje. Prorok odpověděl: "Uvědomění si Alláha a dobré chování." Pak byl otázan, která slabost člověka přivede do Obně pekelného, a tehdy odpověděl: "Slabost pro jazyk a pro genitálie."* (At-Tirmidhí)

Komentář: I v tomto případě jde o velmi smysluplný *hadíth*. Uvědomění si Alláha skutečně spojuje člověka s Alláhem a mravní kultivovanost ho chrání před nesplněním povinností k lidem. Zachování této dvojnásobné zásady umožní spoustě lidí dostat se do Ráje. Mnoho lidí však má dlouhý, nabroušený a nebezpečný jazyk, který je svádí ke kacířským výlevům, pomluvám, urážkám, klepům a nesmyslným blábolům. A takové chování vede do Pekla. Co se týče genitálií, neopatrný a neukázněný přístup podněcuje člověka k tomu, aby si liboval v nemravných činnostech. Z toho důvodu je imperativem každého člověka rozvíjet si *taqwú* (uvědomění si Alláha) a kultivované chování a dávat si pozor na hříšnost

Posel (necht mu Alláh žehná a dá mír) řekl: "Tomu, kdo se přestane hádat, i když je v právu, zaručuji přibytěk uvnitř Ráje; a tomu, kdo nezalže, i kdyby tím pokazil utíp, zaručuji domov v samém středu Ráje; a tomu, kdo má vybrané chování, bude mít vyšší postavení v Ráji." (Abú Dáwúd)

Komentář: Vzdát se svých práv a tím ukončit hádku je statečný čin veliké hodnoty. Dále se dozvídáme, že bychom se měli vyhýbat lžím, i kdyby nešlo o nic vážného. Jestliže člověk skutečně respektuje zákony šar'í (islámského zákona) a příkázání Alláha a Jeho Proroka (necht mu Alláh žehná a dá mír), bez váhání se zdrží lži, i kdyby to bylo v rámci přátelského hovoru nebo kdyby to bylo kvůli legraci. Lidem většinou nevádí, když někdo lže žertem – takové chování spíše schvalují. Avšak Alláh neschvaluje ani neškodnou či triviální formu lži a prikazuje Svým služebníkům, aby se lhaní vyhýbali. Když se na to podíváme ze všech stran, mravní dokonalost má nesmírný význam. Protože bez ní se nelze vyvarovat ničeho špatného nebo hříšného. Jinými slovy, mravní dokonalost převyšuje všechny formy dobroty a laskavosti.

* Džabir vyprávěl, že Alláhův Posel (necht mu Alláh žehná a dá mír) pravil: "Nejdražší a nejbližší mi budou v Den zmrtnýchbustání ti, kdo se nejlépe chovají, a nejobdivnější a nejuzdálenější mi budou nafoukanci, chvastouni a Al-Mutafaibiqún." Společníci se ho zeptali: "Posle Alláha! Víme, kdo to jsou nafoukanci a chvastouni, ale nevíme, kdo to jsou Al-Mutafaibiqún." On odpověděl: "To jsou lidé, kteří jsou domýšliví a nadutí." (At-Tirmidhí)

Komentář: Tento hadíth klade důraz na zdvořilé a uhlazené chování. Rovněž nás učí, že bychom měli být obezřelí a vyhýbat se zbytečnému a nepříjemnému žvanění, které má za cíl udělat dojem na ostatní a dokazovat naši nadřazenost. Je lepší mluvit méně a jednodušeji. Přílišné mluvení, kterým se lidé strojeně snaží dát najevo svoji chytrost, je zavrženíhodné.

Vlídlost, shovívavost a laskavost

Alláh Nejvyšší říká:

"...kteří krotí hněv a odpouštějí lidem; neboť Alláh miluje ty, kdo konají dobro." (Korán 3:134)
"Buď shovívavý, prikazuj, co je

správné a dobré, a nevšímej si pošeltilců (tj. netrestej je)." (7:199)

"Dobré a špatné skutky si nejsou rovné: odplácej tím, co je lepší, a pak ten, mezi nímž a tebou bylo nepřátelství, stane se jakoby tvým důvěrným přítelem. Avšak něco takového se nepoštěstí tomu, kdo není trpělivý a ukázněný..." (41:34,35)

"A ti, kdo projevují trpělivost a odpouštějí, prokazují tím pevně odhodlání." (42:43)

* 'Ájša vyprávěla, že Alláhův Posel pravil: "Kdykoli k něčemu přidáte laskavost, bude to krásnější, a kdykoli z něčeho odeberete laskavost, bude to vadné a nedokonale." (Muslim)

Komentář: Vlídlost je kvalita, s níž si získáte přízeň nejen lidí, ale i Alláha. Kdo ji postrádá, stane se ztělesněným pohrdáním nejen v očích lidí, ale i v očích Alláhových.

* Anas vyprávěl, že Prorok (necht mu Alláh žehná a dá mír) pravil: "Čiňte věci snadněji, ne obtížněji, povzbuzujte lidi dobrými zprávami a neodmítejte je." (Al-Bucharí a Muslim)

* 'Ájša vyprávěla, že když Prorok (necht mu Alláh žehná a dá mír) měl na výběr mezi dvěma možnostmi, vždy si zvolil tu, která byla lehčí, pokud ovšem tato volba nebyla bříchem; a jestliže byla, pak se jí co nejpřísněji vyhýbal. Nikdy se nikomu nemstil kvůli sobě samotnému, avšak pokud byly hrubě porušeny Alláhovy Zákony, vykonával spravedlnost kvůli Alláhovi. (Al-Bucharí a Muslim)

Komentář: Ony dvě věci, mezi kterými volil Alláhův Posel (necht mu Alláh žehná a dá mír), mohly být duchovní nebo světské povahy. Když byl například požádán, aby u nějakého provinilce rozhodl mezi dvěma tresty, volil ten mírnější. A pokud měl možnost volby mezi dvěma závazky, zvolil ten snadnější. Mezi válkou a mírem vždy dával přednost míru. Kromě toho ve všech záležitostech používal cestu nejmenšího odporu, jestliže nebyla aktem neposlušnosti k Alláhovi a nespravedlnosti vůči slabším lidem. V tomto hadíthu je tedy také definována zásada pro všechny muslimy, že si mohou zvolit snadnější cestu, což ovšem nesmí mít za následek nerespektování islámské legislativy šar'í. Za druhé jsme zde upozornění na dokonalou povahu Alláhova Posla (necht mu Alláh žehná a dá mír), jenž nikdy nikomu nic neoplácel z osobních důvodů. Jeho výjimečný ohled na posvátnost islámského zákona je rovněž dokumentován

skutečností, že nikdy nedokázal tolerovat porušení Alláhových zákonů a že ten, kdo tyto meze překročil, si u něj mohl být jist trestem. Prorokův postoj rovněž vysvětluje a stanovuje hranice jeho mravnosti: nechat narušitele zákonů vyváznout bez trestu nesmí být chápáno jako projev dobrých mravů – naopak to dokazuje nedostatek spravedlnosti a citlivosti.

* Ibn Mas'úd vyprávěl, že Alláhův posel (necht mu Alláh žehná a dá mír) pravil: "Cbcete vědět, koho se Oheň pekelný nesmí dotknout? Nesmí se dotknout člověka, který je vždy plný porozumění a má zdvořilou a jemnou povahu." (At-Tirmidhí)

Komentář: Tento hadíth vysvětluje, že laskavé způsoby mají kořeny ve víře a mohou uchránit člověka před ohněm Pekla. Druhý poznatek zní, že dříve, než s někým probereme něco důležitého, měli bychom si získat jeho pozornost, aby byl přístupný a měl zájem o to, co mu říkáme, a věřil našim slovům.

* Sa'b ibn Džatbtháma vyprávěl: Daroval jsem Alláhovu Poslu (necht mu Alláh žehná a dá mír) divokého osla, ale on můj dar odmítl. Když si povšiml zoufalství na mé tváři, poznamenal: "Odmítl jsem ho přijmout, protože jsem ve stavu ibrámu (tj. zasvěcený stav během pouti badždž nebo 'omra)." (Al-Bucharí a Muslim)

Komentář: Ve stavu ibrámu není poutníkovi dovoleno lovit, a stejně tak má zakázáno požívat maso zvěře, poražené na jeho návrh nebo pokyn. Z toho důvodu Alláhův Posel (necht mu Alláh žehná a dá mír) nepřijal dar a vrátil divokého osla svému společníkovi. Tento hadíth dále ukazuje, že když obdarovaný má pádný důvod pro nepřijetí daru, měl by ho vysvětlit, aby se dárce necítil odmítnutě.

Odměna za mírné chování

* 'Ájša řekla, že Posel Alláha pravil: "Alláh je věru milosrdný a má rád, když je člověk milosrdný. Dává za to, co nedává za hrubost a co nedává ani za nic jiného." (Miškát ul-Masabi)

* Džarír ibn 'Abdulláh vyprávěl, že Prorok (necht mu Alláh žehná a dá mír) řekl: "Tomu, komu chybí laskavost a vlídlost, chybí v podstatě všechno dobré." (Muslim)

Komentář: Prorok (necht mu Alláh žehná a dá mír) rovněž pravil: "Člověk, kterému je dána mírnost, je dáno také dobré

na tomto světě i na Onom. Ten, komu chybí mírnost, chybí dobré na tomto světě i na Onom." (Miškat)

Tyto výroky nás informují o hodnotě mírnosti. Ten, kdo má mírnou povahu, byl obdařen velkou laskavostí. Dobrá povaha je důsledkem mírnosti. Komu chybí mírnost, tomu chybí všechno dobré, co je na tomto i Onom světě. Druhým lidem prospívají jen ti služebníci Alláho, kteří jsou mírní - za těmi lidé chodí, protože jim dělá dobře jejich vznešenost a dobrá povaha. Nikdo nepůjde navštívit člověka, který je hrubý a sprostý. Prorok (necht' mu Alláh žehná a dá mír) sám byl velmi mírný, v řeči uhlazený a laskavý. Korán ho oslovuje takto:

"Díky milosrdenství Alláha jsi byl k nim shovívavý, ale kdybys býval hrubý a měl srdce tvrdé, všichni by tě bývali opustili. Odpusť jim tedy a pros za ně Alláha o odpuštění a rad' se s nimi v každé záležitosti. A jakmile dospěješ k rozhodnutí, spolehni se na Alláha, neboť Alláh miluje ty, kdo v Něj vkládají důvěru." (Korán 3:159)

Tento verš vysvětluje, že mírnost přitahuje lásku a soucit a tvrdost odrazuje i ty, kdo byli nablízku. Věřící musí mít mírnou

povahu a musí mít k lidem soucit. Prorok (necht' mu Alláh žehná a dá mír) řekl:

"Věřící miluje a ten, kdo nemiluje a není milován, nemůže sdílet to dobré, co v něm je." (Miškat)

To platí obecně, nic-

méně existují vážné chvíle, kdy člověk musí být přísný. Je dobré, když je člověk přísný, když je to potřeba, a někdy musíme být přísní na svoje děti nebo žáky. Ale když jsme na ně přísní neustále, děti, žáci i podřízení se pak začnou vzpouzet.

Člověk se nesmí poddávat hněvu

"Zabrada ráje je připravena... pro ty, kdo... krotí svůj hněv a odpouští lidem." (3:133,134)

* *Abú Hurajra vyprávěl, že slyšel, jak Proroka (necht' mu Alláh žehná a dá mír) jeden muž poprosil, aby mu něco poradil. Prorok (necht' mu Alláh žehná a dá mír) řekl: "Nebněvej se." Muž opakoval svou otázku několikrát, a pokračně dostal stejnou odpověď: "Nebněvej se."* (Miškat)

Komentář: Podle jiných vyprávění před Proroka (necht' mu Alláh žehná a dá mír) předstoupil muž a prohlásil: "Posle Alláha, dej mi radu, podle které se budu moci chovat, ale ať není moc náročná, kdyby mě to moc unavovalo." Posel Alláha pravil: "Nebněvej se," a několikrát to opakoval.

V jiné verzi stojí, že onen muž řekl: "Posle Alláha, porad' mi skutek, který když budu dělat, tak půjdu do Ráje. Ale ať není moc náročný." Prorok (necht' mu Alláh žehná a dá mír) odpověděl: "Nebněvej se."

Prorok (necht' mu Alláh žehná a dá mír) tomuto muži naznačil, že když se bude řídit jeho radou, zabrání tím mnoha špatným skutkům -

kům a bude inspirován ke zbožnému jednání.

Jak se zbavit hněvu

V Prorokových výroch lze nalézt několik receptů na to, jak se zbavit hněvu.

1. Jedním z nich je recitovat slova: "*Hledám útočiště u Alláha před tímto d'blem vyloučeným z milosti Allábovy (A' údhu billáhi mín aš-šaj-táni-r-radžím).*"
2. Přestat mluvit.
3. Lehnout si na podlahu.

(Džami ul-Ulúm wal Hakm, Ibn Rádžab)

Posel Alláha (necht' mu Alláh žehná a dá mír) pravil: "Je to tak, hněv pochází od ďábla a ďábel je zplozen z Ohně. A pouze voda může uhasit oheň. Proto když někdo z vás pocítí nával hněvu, ať provede očistu jako před modlitbou." (Miškat)

Abú Dharr řekl, že Alláhův Posel (necht' mu Alláh žehná a dá mír) prohlásil: "Jestliže se někdo z vás rozzlobí ve stoje, ať si sedne. Jestliže jeho zlost pomine, všechno je v pořádku, jinak si musí lehnout." (Miškat)

Miškat cituje Bajhaqího, že Posel Alláha (necht' mu Alláh žehná a dá mír) řekl: "Jistěže, hněv kazí víru stejně jako ocet kazí med."

Hněv je přirozená vlastnost člověka a i když se dá těžko ovládat, člověk ho může přemoci. Prorok (necht' mu Alláh žehná a dá mír) řekl: "Silák není ten, kdo složí na zem svého protivníka. Silák je ten, kdo se přemůže, když má vztek." (Al-Bucháří, Muslim)

Odměna za zkrocení hněvu

* *Podle Bajhaqího Posel Alláha (necht' mu Alláh žehná a dá mír) pravil: "Člověku, který zkrotí svůj hněv, Alláh sníží trest v Soudný den."*

* *Podle 'Abdulláha ibn 'Omara Posel Alláha (necht' mu Alláh žehná a dá mír) pravil: "Potlačit vztek, abyste potěšili Alláha, je v jeho očích lepší, než kdybyste v sobě potlačili cokoli jiného."* (Miškat)

Vyroky vybrali a přeložili

Hatem Berrezouga a Robert Hýsek

V minulém čísle Hlasu pod článkem hadísů "Pozdravy" nebyli uvedeni autoři překladu Hatem Berrezouga a Robert Hýsek. Za toto nedopatření se oběma omlouváme.

Bismilláhirrahmánirrahím,
Chvála Alláhu, jen Jeho uctíváme a jen Jeho o pomoc a o vedení správnou cestou žádáme. Dosvědčuji, že není boha kromě Alláha, jediného, který nemá společníka, a dosvědčuji, že Muhammad (salla-lláhu 'alaihi wa sallam) je Jeho služebník a posel, vždy pravdomluvný a důvěryhodný. Necht' Alláh žehná jemu, jeho rodině a těm, kdož ho následují až do Soudného dne. Připomínejme si Alláha co nejvíce, dodržujme modlitbu a další pilíře Islámu a snažme se jít po přímé a správné cestě.

Bratři a sestry v Islámu,

Alláh Nejvyšší uštědřil člověku všemožné dary, které se nedají vůbec spočítat. Člověk to však často opomíjí nebo Mu za to zapomíná děkovat, i přestože Alláh slibuje věřícím, kteří za Jeho dary děkují, jejich znásobení, jak říká v súře 14 -"Ibráhím" – Abrahám, ve verši 7: **"A pomněte, když Pán váš prohlásil: Budete-li vděční, rozmnoží pro vás dobré, budete-li však nevděční, pak věru trest Můj bude přísný!"** A my si užíváme veškerého bohatství dnem i nocí, avšak největším z nich je dar bezpečí a zdraví a ochrana před katastrofami a neštěstím, které postihují různé země a lidi a ničí vše okolo a činí z lidí uprchlíky. A právě tento týden jsme byli svědky ničivého zemětřesení, které postihlo několik zemí v Asii, a které za sebou zanechalo desítky tisíc mrtvých a zraněných a milióny postižených bez střechy nad hlavou, kteří prožívají otřesné chvíle svého života.

A skutečně, když se na tyto katastrofy

Naopak rouháním a nevědomostí se člověk vystavuje tomuto nebezpečí a Alláh o tom říká v súře 16 – "an-Nahl" – Včely, ve verši 112: **"A Alláh uvádí podobnosti o městě, jež bylo bezpečné a spokojené a jemuž se dostávalo obživy v hojnosti ze všech stran, však nevděčné bylo vůči dobrodiní Alláhovu. A Alláh dal jim okusit oděvu hladu a strachu za to, čeho se dopustili."**

2. Po postižení katastrofou by se měli lidé zamyslet nad sebou a nad tím, co konali a urychleně se oddálit od všech hříchů a vin, jelikož příčinou neštěstí jsou právě hříchy a provinění, o kterých Alláh říká v súře 42 – "aš-Šúrá" – Porada, ve verši 30: **"A nepostihne vás neštěstí žádné, leda za to, co ruce vaše si vysloužily, však On mnohé odpouští."** Vypravuje se, že jednou zemětřesení postihlo Medínu za vlády chalífy 'Omara ibn al-Chattába (necht' je Alláh s ním spokojen), a tak se zeptal paní 'Áišy na příčinu tohoto zemětřesení a ona mu řekla: "Velké množství hříchů." 'Omar na to řekl: "Kdyby se zemětřesení opakovalo, již zde s vámi nebudu bydlet." A tak nejlepší cestou k předcházení takového neštěstí je pracovat na zlepšení sebe sama nebo těch, kteří páchají hřích ve společnosti, ve které žijeme. A o tomto Alláh říká v súře 11 "Húd", verš 117: **"Pán tvůj pak není takový, aby zničil ona města nespravedlivě, zatímco obyvatelé jejich skutky zbožné konali."** Těmto lidem

asijských zemí najednou, jako je Indonésie, Indie, Srí Lanka, Maledívy a Malajsie.

A při těchto zemětřeseních je člověku připomínán Den zmrtevýchvstání, který Alláh připodobnil právě k silnému zemětřesení, které budou v tento den lidé prožívat a o kterém Alláh říká v súře 22 "al-Hadždž" – Pouť, ve verších 1-2: **"Lidé, bojte se Pána svého, neboť otřesy Hodiny budou věcí nesmírnou. V onen den, až ji spatříte, každá kojící opustí dítě, jež kojila, a každá těhotná potratí plod svůj, tehdy uvidíš lidi jako opilé, aniž se opili. Avšak trest Alláhův bude strašný."** A dále Alláh říká v súře 99 "az-Zalzala" – Zemětřesení, v prvním verši: **"Až se země bude otřásat svým zemětřesením."** A zemětřesení, které známe z naší země je velice odlišné od toho, které nastane v den Soudný, a prosíme Alláha, aby nám ho ulehčil.

Rady pro každého muslima při těchto katastrofách

Každý muslim by měl při těchto katastrofách vyslovit prosbu (*du'á*), kterou vyřkl kdysi prorok Júnis (mír s ním), když ho spolkla velryba: **"Lá iláha illá anta, subhánaka, inni kuntu mina dhálimín"** (Není božstva kromě Tebe, sláva budiž Tobě! Věřu jsem patřil k nespravedlivým!) (súra 21:87). Také známe prosbu (*du'á*) od Posla Alláha (necht' mu Alláh žehná a dá mír), kterou můžeme použít, když vidíme něco, co nemáme rádi či nějaké neštěstí, kterému se chceme vyhnout ve zdraví: **"Al hamdu lilláhi lladbí 'afání mimma btalá bibi ghajrí wa faddalání 'alá katbírín min chalqíbi** - Chvála Alláhu, který mě ochránil před tím, čím zkouší jiné a upřednostnil mě před mnohými ze svých stvoření."

A je na nás všech, abychom prosili Alláha za naše muslimské bratry a sestry, které zatihla smrt v tomto zemětřesení a žádali Ho, aby je přijal jako mučedníky ("*šubada'*"). A v jednom výroku se říká, že k mučedníkům patří muslim, který umírá utonutím nebo pod ruinami.

Také prosíme Alláha Všemohoucího, aby uzdravil zraněné a postižené a ukončil jejich tíhu a starost a aby nás všechny ochránil od zla zemětřesení a jiných katastrof, jelikož On prosby vyslyší.

Kázání bylo pronášeno v měště v Praze dne 31.12. 2004 (19. džú-l-qi'da 1425) autor Karam al-Bada'uy, přeložila Mgr. Noor Al Tamini

Přírodní katastrofy jako ponaučení lidstvu

podíváme, můžeme v nich vidět poselství od Pána světů, které má vzbudit srdce spících a lhostejných lidí, a zároveň je lekcí a ponaučením lidstvu, a to z těchto hledisek:

1. Tyto katastrofy ukazují slabost člověka, který není silnější či bohatší než jeho Stvořitel, který o člověku říká v súře 4 "an-Nisá" – Ženy, ve verši 28: **"..vždyť člověk byl věru stvořen slabým."** A tak by člověk neměl být pyšný na svou sílu, bohatství a majetek, jelikož nic v tomto životě není věčné, vše má svůj konec a je vystaveno náhlému zániku, a to během pár vteřin. Proto by měl naopak stále děkovat Alláhovi za veškeré Jeho dary, jelikož to je cesta, která ho ochrání před katastrofami a neštěstím.

Alláh říká "*muslibún*", jelikož svými skutky napravují nejen společnost, ve které žijí, ale i vše ostatní.

3. Každý muslim by se měl mít velice na pozoru, jelikož zemětřesení je jednou ze známek konce světa a přiblížení Dne zmrtevýchvstání. A v Sahíh Al-Bucháří je vyprávění Abú Hurajry (necht' je Alláh s ním spokojen), že Posel Alláhův (necht' mu Alláh žehná a dá mír) řekl: "Poslední hodina (Soudný den) nenastane, dokud se nezvýší počet zemětřesení." A když se ohlédneme zpět, zjistíme, že se v posledních letech opravdu stala mnohá zemětřesení, která postihla různé kouty světa, jako např. Turecko, Írán, Egypt, Alžírsko a nyní několik

Práva občanů jiných vyznání v islámském státě (křesťané a židé)

Na mapě dnešního světa najdeme mnoho typů států s různými vládami a státními strukturami. Téměř v každém státě existuje určitý systém rozvrstvení obyvatelstva, ať už z hlediska etnického, náboženského, kulturního apod.

Islámský model státu je založený na nábožensko-občanském principu, a nikoliv na národnostním, jak je tomu ve většině zemí světa. Budeme-li hovořit o postavení příslušníků jiných vyznání (hlavně křesťanské a židovské víry) v islámském státě, je nutné právě tento rozdíl pochopit a vnímat. Musíme si však uvědomit, že ucelený islámský model státu dnes nevidíme u žádného vládnoucího systému na světě. V historii ovšem takové modely existovaly, konkrétně v době proroka Muhammada (necht' mu Alláh žehná a dá mír) a za vlády několika chalífů po něm.

Pokud by měl existovat islámský stát, je samozřejmou věcí, že většinu občanů v něm budou tvořit muslimové a že občane dalších vyznání tvoří menšinu. Řízení státu a regulace vztahů mezi jeho občany se řídí výhradně ústavou a zákony, jejichž součástí jsou právní ustanovení Koránu a sunny. Tato ustanovení tvoří základ islámského právního systému a není možné je měnit či omezovat. A právě tato ustanovení zaručují jak křesťanům, tak i židům ty výhody a upřednostnění, které jim islámský stát musí poskytnout.

Základní práva a povinnosti obsažené v Koránu a sunně jsou věčné a nezrušitelné, i když jejich používání (co se týká občanů jiných vyznání) je limitované, tj. pokud by na území islámského státu nežili žádní lidé křesťanského nebo židovského náboženství, účinnost norem upravujících jejich postavení se pozastavuje, ale neztrácí svou platnost. V případě, že by se uvedení občané do islámského státu znovu přistěhovali, účinnost těchto norem se znovu obnovuje.

Každý muslim je povinný platit státu zakát, tj. 2,5% ze svého majetku, kromě jiného i za účelem existence státu a jeho

orgánů a správy státních záležitostí. Občané křesťanského a židovského vyznání nejsou povinni platit zakát, avšak za služby poskytované státem musí platit tzv. džizju, která je podstatně nižší než těch 2,5%, které tvoří zakát.

Občané státu, kteří platí džizju, jsou v několika bodech zvýhodněni před muslimy platícími zakát, a to zejména:

- a) výška džizje je nižší než zakát;
- b) džizju jsou povinni platit jen ti občané, kteří jsou schopni bojovat;
- c) ženy, děti, fyzicky a psychicky nemocní lidé, stejně jako církevní hodnostáři jsou osvobozeni od placení džizje a navíc stát je povinný pro ně zabezpečit životní minimum a určitou životní úroveň;
- d) islámský stát je oprávněn džizju vyžadovat od každého (s výjimkou případů po písmenem c)), ale na druhé straně je povinný chránit základní lidská práva, hodnoty a svobody křesťanů a židů (například ochrana života, majetku, náboženské svobody atd.).

Co se týká veřejného práva, pořádku a veřejných věcí, existují společné právní normy, které platí pro všechny občany a které směřují k zachování státu, což je v konečném důsledku zájmem všech. Například, v případě úmyslné vraždy člověka, resp. občana státu (bez ohledu na jeho víru), se takový zločin trestá smrtí (samozřejmě za podmínek přísného přezkoumání a vyšetření případu. Pokud by soudce měl jen sebemenší pochybnost o tom, byla-li vražda úmyslná, tak se vždy řídí zásadou "pochybnost svědčí ve prospěch obviněného" a zakazuje se trest smrti vynést). Takováto společná ustanovení se týkají například i krádeže, cizoložství, lichvy (víme, že zákaz úroků je podle islámského přesvědčení důležitou a základní podmínkou stability státu a zachování dobrých mezilidských vztahů) a jiné. Výjimkou z uvedených společných vztahů jsou také situace, když je v jednom náboženství něco zakázáno a v druhém nikoliv. Například: islám považuje konzumování alkoholických nápojů stejně jako obchodování s nimi za trestné, ale křesťanství takovouto

věc povoluje a nezakazuje. V tomto případě křesťan nebo žid nesmí být potrestán za obchodování či konzumaci alkoholu, ale muslim ano. To stejné se vztahuje například i na obchodování a konzumaci vepřového masa atd. Zvláštností těchto výjimek je to, že například i když v Islámu je zakázáno požívání alkoholu, vepřového masa apod., tak pokud by se stalo, že by muslim způsobil křesťanovi nebo židovi při obchodování s nimi nebo při jejich používání škodu, je povinný poskytnout jim náhradu v plné výši.

Oblast náboženských rituálů, práv, povinností, svátků atd. tvoří autonomní oblasti, do kterých stát nesmí zasahovat (s výjimkou výše uvedených veřejných zájmů). Muslimové, křesťané i židé mají úplnou volnost v uspořádání svého každodenního života, svých problémů, mají dokonce i vlastní soudnictví v soukromoprávních záležitostech, pokud se spor týká občanů stejného vyznání. Například v případě uzavření manželství mezi dvěma křesťany, kteří chtějí mít svatbu podle křesťanské tradice, mají v tom plnou svobodu a nikdo jim nesmí diktovat, co mohou nebo ne. V případech smíšených sporů se tyto řeší u speciálních soudů.

V islámském státě jsou křesťané a židé osvobozeni od vojenské služby, protože se považuje za nespravedlivé, aby bojovali proti své vůli za ideály, které oni sami nepovažují za svaté. Ovšem v případě, že se nějaký křesťan nebo žid rozhodne přece jen bojovat za svůj stát, odpadá pro něj povinnost platit džizju.

Všichni občané státu mají právo na svobodu slova a názoru, na kritiku státní politiky a přijatých zákonů státu, ale v rámci jisté etiky, jejímž cílem je zlepšení a náprava, a ne šíření lží a destabilizace státu.

Každý občan státu má svobodu získávat informace a nemá povinnost se učit víru toho druhého, tudíž svoboda vyučování náboženství ve vzdělávacích institucích je zaručená.

Jako poslední je třeba dodat, že v rámci náboženské svobody si každá víra zachovává právo na budování svých náboženských a teologických vzdělávacích zařízení.

Žena mluvící Koránem

Literární arabské dědictví nám představuje obraz jedné věřící ženy, která se rozhodla komunikovat s okolním světem pouze prostřednictvím Svatého Koránu. Tento příběh vypráví Abdulláh bin al-Mubáarak podle skutečné události, která se mu přihodila, když končil pouť – "hadždž" a návštěvu svatých míst. Abdulláh bin al-Mubáarak vypravuje:

"Po ukončení poutě a návštěvy hrobu Alláhova Posla (necht mu Alláh žehná) jsem se vydal na cestu. Uprostřed cesty jsem z dálky zahlédl něco černého a poté jsem poznal, že je to stará žena, která měla na sobě vlněný plášť a její pokrývka hlavy – "chimár" byla také z vlny."

Tak jsem řekl: "As-salámu alajki wa rahmatu lláhi wa barakátuh."

Řekla: "Salámun (mír s vámi) – tak slovy Pána Slitovného ...." (1)

Řekl jsem jí: "Necht se Alláh nad tebou slituje. Co děláš na tomto místě?"

Řekla: "Komu Alláh dá zbloudit, ten nenalezne vůdce žádného.." (2)

Tak jsem poznal, že zabloudila **a tak jsem jí řekl:** "Kam máš namířeno?"

Řekla: "Sláva tomu, jenž za noci přenesl služebníka Svého z Posvátné mešity do mešity Nejvzdálenější ..." (3)

Tak jsem poznal, že ukončila svou pouť a že chce do "Svatého domu", **a tak jsem jí řekl:** "Jak dlouho jsi už na tomto místě?"

Řekla: "...po tři noci (nepřetržitě)..." (4)

Tak jsem řekl: "Nevidím, že máš s sebou něco k jídlu!"

Řekla: "...a (On) krmí mne a napájí." (5)

Řekl jsem: "A čím konáš očistu (wudú)?"

Řekla: "... a nenaleznete-li vodu, omývejte se čistým pískem ..." (6)

Tak jsem jí řekl: "Mám s sebou jídlo, nechtěla by ses najíst?"

Řekla: "...potom dodržujte plný půst až do noci..." (7)

Tak jsem pochopil, že drží půst, **a řekl jsem jí:** "Tohle není měsíc ramadán."

Řekla: "...A kdokoli dobrovolně koná dobré...vždyť Alláh je za díky uznalý a vševedoucí." (8)

Tak jsem řekl: "Bylo nám povoleno přerušit půst během cest."

Řekla: "...A půst je pro vás lepší – jste-li rozumní (kdybyste to věděli)." (9)

A když jsem uviděl, že nehovoří jinak, než jazykem Svatého Koránu, **řekl jsem jí:**

"Proč se mnou nehovoříš stejně jako já hovořím s tebou?"

Řekla: "A člověk nevyřkne slovo jediné, aniž je vedle něho připraven dohlížitel." (10)

Řekl jsem: "Z jakého lidu pocházíš?"

Řekla: "A nenásleduj to, o čem vědění nemáš, vždyť sluch, zrak i srdce budou všechny zadány, aby počet vydaly." (11)

Tak jsem řekl: "Chyboval jsem, odpusť mi."

Řekla: "Odpověď: "Necht na vás dnes nepadne žádná výčitka. Alláh vám odpustí,..." (12)

Řekl jsem: "Nechtěla bys, abych tě svezl na mé velbloudici, abys mohla spatřit karavanu?"

Řekla: "...Ať cokoliv dobrého učiníte, Alláh se o tom dozví,..." (13)

Abdulláh bin al-Mubáarak řekl: "Tak jsem posadil svou velbloudici."

Řekla: "Řekni věřícím, aby cudně klopli zrak..." (14)

Tak jsem sklopil svůj zrak **a řekl jsem jí:** "Nasedni." A když chtěla nasednout, velbloudice uhnula a roztrhla jí šaty.

Tak řekla: "A nepostihne vás neštěstí žádné, leda za to, co ruce vaše si vysloužily..." (15)

Tak jsem jí řekl: "Měj strpení, dokud ji neuklidním."

Řekla: "A vnukli jsme Šalamounovi pochození věci té..." (16)

A tak jsem uklidnil velbloudici **a řekl jsem jí:** "Nasedni."

Když nasedla, řekla: "...Sláva tomu, jenž nám toto vše podrobil, vždyť my sami dosáhnout toho schopni bychom nebyli. A my věru se k Pánu svému navrátíme." (17)

Tak jsem vzal velbloudici za otěže a spěchal jsem a volal.

Řekla: "Buď umírněný v chůzi své a ztišuj hlas svůj,..." (18)

Tak jsem začal chodit pomalu a pobrukovat si básně.

Ona řekla: "...Přednášejte tedy z Koránu to, co je pro vás snadné..." (19)

Tak jsem jí řekl: "Alláh tě vskutku obdařil velkým darem!"

Řekla: "...avšak pouze ti, kdož nadání jsou rozumem, si to připomenou." (20)

Když už jsem s ní ušel trochu cesty, **řekl jsem:** "Máš manžela?"

Řekla: "Vy, kteří věříte! Nevypytávejte se na věci, které by vás, kdyby vám byly prozrazeny, zarmoutily. ..." (21)

Tak jsem mlčel dokud jsme nedohnali karavanu.

Řekl jsem jí: "Toto je ta karavana, koho tam máš?"

Řekla: "Majetek a synové jsou života pozemského ozdobou,..." (22)

Tak jsem poznal, že má děti, **a řekl jsem:** "A co mají společného s poutí (hadždž)?"
Řekla: "...a ukazovatele, a podle hvězd jsou též vedeni." (23)

Tak jsem poznal, že jsou průvodci cestujících, vzal jsem ji k místu, kde tábořili **a zeptal jsem se jí:** "...koho máš zde?"

Řekla: "...A učinil Alláh Abraháma Svým přítelem." (24) "...A Alláh věru hovořil s Mojžíšem řečí jasnou -" (25) "...Jahjá, pevně se Písmu přidržuj!" (26)

A tak jsem zavolal: "Ibrahíme, Múso, Jahjó!"
A tu přišli mladíci jako měsíc, a když se usadili, **řekla:** "Vyšleme jednoho z nás do města s těmito penězi svými, necht zjistí, kdo nejlepší pokrmy má, a necht nám od něho potravu přinese,..." (27)

A tak se jeden z nich vydal koupit jídlo a přišel s ním a nabídl mi ho.

A tak řekla: "Jezte a pijte v bezpečí za to, co jste již vykonali v době minulé." (28)

Řekl jsem: "Nyní je vaše jídlo pro mě zakázané (harám), dokud mi neřeknete, co je s ní?"

Řekli: "Toto je naše matka a již 40 let ne-

mluví jinak než řečí Koránu, protože se bojí, že řekne něco špatného a Milosrdný se na ni bude hněvat, chvála Všemohoucímu za to, co si přeje."

Tak jsem řekl: "To je dar Alláhův a dává ho komu chce, a Alláh je vskutku Nejštedřejší."

1. Já sín (36:58)
2. Rozpoznání (7:186)
3. Noční cesta (17:1)
4. Marie (19:10)
5. Básníci (27:79)
6. Ženy (4:43)

7. Kráva (2:187)
8. Kráva (2:158)
9. Kráva (2:184)
10. Qáf (50:18)
11. Noční cesta (17:36)
12. Josef (12:92)
13. Kráva (2:197)
14. Světlo (24:30)
15. Porada (42:30)
16. Proroci (21:79)
17. Ozdoby (43:13-14)
18. Luqmán (31:19)
19. Zahalený (73:20)

20. Kráva (2:269)
21. Prostřeny stůl (5:101)
22. Jeskyně (18:46)
23. Včely (16:16)
24. Ženy (4:125)
25. Ženy (4:164)
26. Marie (19:12)
27. Jeskyně (18:19)
28. Nevyhnutelná (68:24)

*Pramen: Al-Mutakallima bil Qur'an (Žena mluvící Koránem),
Ahmed Al-Chúss, Damašek 1986*

Přeložila: Mgr. Noor Al-Tamimi

Valná hromada Islámské nadace v Praze

Dne 11. 12. 2004 proběhla schůze valné hromady Islámské nadace v Praze. Hlavním bodem jednání byla zpráva o činnosti v období od minulé valné hromady a volby do správní rady.

Organizace voleb do nové správní rady se zhostila volební komise, v jejímž čele byl bratr Rawane Kone.

Nejprve byly předneseny podmínky ke kandidatuře. Kandidáti mají být čestní lidé, ochotní věnovat práci pro islám pravidelně svůj čas, a kandidovat mají z úmyslem pracovat pouze pro Alláha, protože jinak nebude jejich dílo od Alláha přijato.

Poté ještě zazněl návrh, aby do správní rady nemohly kandidovat ženy. V diskusi však tento návrh nezískal téměř žádnou podporu. Naopak byla přednesena fatwa učenců IFTA (Evropské komise pro fatwy a výzkum), která se vyjadřuje jednoznačně pro podobnou angažovanost žen a která jim právo kandidovat do vedení organizací zaručuje. Později správnost tohoto rozhodnutí potvrdila i fatwa, vyžádaná na známém internetovém serveru

www.islamonline.net

kteřá je přeložena na jiném místě Hlasu a která odpovídá přímo na naši situaci.

Valná hromada navrhla 16 kandidátů.

Do správní rady bylo zvoleno prvních sedm kandidátů s nejvyšším počtem hlasů: Dr. Faisal Al Hamati, Dr. Vladimír Sánka, ing. Lazhar Maamri, ing. Zuzana Masáková, PhD., Nabíl Moula, Marei Abbas a Ayman Salama.

Na další v pořadí se správní rada obrátil v případě, že by během volebního období některý z členů nemohl dále vykonávat své povinnosti, případně odstoupil.

Na ustanovující schůzi dne 20. 12. 2004 správní rada zvolila předsedou nadace ing. Lazhara Maamriho. Koordinací sociální činnosti pověřila Faisala Al Hamatiho, koordinátory osvětové činnosti byli určeni Zuzana Masáková a Ayman Salama, zodpovědnou osobou za publikační činnost je Vladimír Sánka a za evidenci financí bude zodpovídat Lazhar Maamri. Hlavním úkolem Nabíla Mouly a Mareiho Abbase je vést provoz nově zřízeného Islámského centra v Teplicích.

Mezi priority nové správní rady patří:

- Zajišťovat provoz Islámského centra v Praze a Informačního střediska a modlitebny v centru Prahy.
- Zlepšit administrativu financování nadace.

- Zlepšit komunikaci správní rady se členy nadace, a to zejména tím, že bude pravidelně předkládat zprávu o činnosti a plán do budoucna ke schválení na valných hromadách, které hodlá pořádat častěji, a to nejméně 2x ročně. Soustředit se na propagaci islámu po internetu a informovat na internetu o aktuálních událostech a pravidelných aktivitách v nadaci.
- V oblasti osvěty (da'wa) se soustředíme na vytvoření koncepce komunikace s médii, plánování programu přednášek pro muslimy v arabštině i češtině tak, aby se všichni měli možnost učit praktikovat Islám co nejlépe podle vzoru proroka Muhammada (necht' mu Alláh žehná), a to aktuálně vzhledem k přicházejícím význačným datům v islámském kalendáři (ramadán, pouť atd.) Ohledně osvěty pro nemuslimskou veřejnost budeme pokračovat v přednáškách na školách a budeme se snažit pozitivně zasahovat do akcí s tematikou Islámu pořádaných jinými organizacemi.
- V sociální oblasti správní rada ocenila aktivitu sester, které se zapojily do organizace pomoci muslimům v uprchlických táborech a plánují pravidelné návštěvy v jednotlivých uprchlických zařízeních na území ČR.

Kdo byl na schůzi Valné hromady Islámské nadace v Praze 11. 12. 2004, slyšel diskusi o právu ženy kandidovat do Správní rady organizace, kdo na schůzi nebyl, možná o ní slyšel. Uvádíme fatwu na tento konkrétní případ od učenců na osvědčené webové stránce www.islamonline.net. Je uveden celý dotaz i odpověď v doslovném překladu.

FATWA

Žena ve správní radě

Otázka: As-salamu 'alaikum. Chci se zeptat, zda je možné, aby byla žena zvolena jedním ze sedmi členů rady mešity, která spravuje záležitosti všech muslimů (zejména arabského původu) v nemuslimské společnosti. Mladé, nové a nezkušené muslimky trvaly na tom, aby jedna z nich byla do této rady zvolena. Nepřijímají a neposlouchají návrhy jiných muslimů v této otázce.

Odpověď: Wa 'alaykum as-salámu wa rahmatulláhi wa barakátuh. Ve jménu Alláha, Milosrdného, Slitovného. Chvála Alláhovi a požehnání Jeho Poslu. Děkujeme za vaši laskavou otázku.

Islám povoluje spolupráci mezi pohlavími, tedy muži a ženami, pokud jsou v kontaktech mezi nimi dodrženy principy Islámu. Silně doporučuji, aby ve vaší radě byla žena, pokud možno zkušená, protože její působení v komunikaci se ženami je vitální a důležité. **Neexistuje právní podklad pro zákaz účasti žen na veřejné činnosti.**

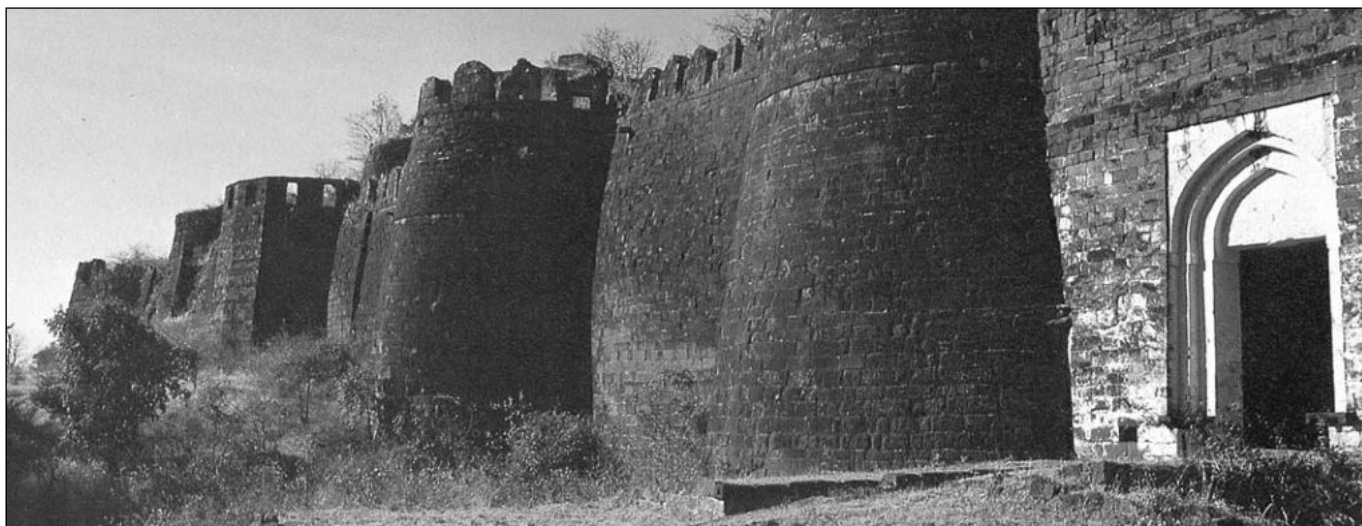
Kromě toho, Korán vyzývá muslimy, muže i ženy, aby společně prosazovali dobré a zabraňovali zlému:

"Věřící muži a věřící ženy jsou si vzájemně přáteli a přikazují vhodné a zaka-

zují zavrženíhodné, dodržují modlitbu, dávají almužnu a jsou poslušní vůči Bohu a Jeho poslu. Nad těmi se Alláh věru slituje, neboť Alláh mocný je i moudrý." (Korán 9:71)

'Omar ibn al-Chattáb ustanovil ženu dozorcem trhu. **Existuje mnoho zdrojů, které povolují účast žen ve všech aktivitách týkajících se da'wa.**

Proto byste měli dovolit ženám, jedné či dvěma, aby se staly aktivními členkami vaší rady. Doufejme, že se stanou prostředníkem mezi vaší radou a muslimskými ženami.

Zpráva o činnosti Ústředí a organizací

Dne 3. 10. 2004 jsme v magazínu Mezi póly na ČT1 byli dotázáni na atentát v Beslanu, který jsme označili za závažný kriminální čin. Dne 4. 10. byl v pořadu Velký vůz portrét jedné naší sestry z Čečenska. Dne 11. 10. navštívili mešitu v Brně studenti gymnázia ze Zlína.

15. října začal postní měsíc ramadán 1425 H. V Islámských centrech v Praze a v Brně probíhal obvyklý "ramadánový" program, sestávající hlavně z každodenního společného přerušování půstu a večerní modlitby taráwih. V pražské mešitě byly i vědomostní soutěže a soutěž v recitaci Koránu. Sdělovacím prostředkům jsme zaslali tiskovou

zprávu o začátku ramadánu a jeho hlavních principech. První den ramadánu jsme měli možnost o islámském půstu hovořit v relaci Dobré ráno na ČT1. Jako obvykle v mešitách probíhalo darování "zakátu al-Fitr", který musí zaplatit každý muslim a muslimka (80,- Kč na osobu), kteří mají alespoň základní prostředky k živobytí. Vybrané peníze byly ještě před Svátkem rozděleny těm nepotřebnějším. Svátek přerušování půstu (Íd al-Fitr) jsme si v Islámských centrech připomněli 14. listopadu společnou sváteční modlitbou, kázáním a oslavou. Ve stejný den byla v brněnské mešitě oslava pro děti, které se

účastnilo 85 dětí. V pražské mešitě byl kulturní program v sobotu 16. 11.

Dne 20. 10. navštívili brněnskou mešitu studenti gymnázia ze Slovanského náměstí v Brně. Dne 23. 10. jsme se v kavárně Café Babel účastnili veřejné diskuse s mladými lidmi z různých evropských zemí o Islámu v Evropě. Dne 27. 10. jsme měli přednášku o Islámu pro učitele v základní škole na Bolevci v Plzni. Dne 3. 11. proběhl v hlavním sále Valdštejnského paláce v Praze na půdě Senátu ČR mezináboženský dialog pod názvem "Odvaha k míru" za účasti některých senátorů a pozvaných hostů. Vystoupili v něm biskup V. Malý

z římskokatolické církve, rabín K. Sidon z židovské obce, V. Sáška z muslimské obce, synodní senior Českobratrské církve evangelické J. Ruml, kancléř pravoslavné církve V. Míšek, prof. A. P. Rethmann z komunity Sant Egidio a senátoři K. Kroupa a J. Moserová.

Islámská nadace v Praze v listopadu otevřela v Teplicích nové Islámské centrum. V Nákladní ulici pronajala budovu s pozemkem o ploše asi 2500 m². Centrum je otevřené denně a kromě pravidelných pátečních kázání a modliteb jsou zde dvakrát týdně setkání pro nové muslimy. Z akcí teplické mešity můžeme uvést například přednášku "Hidžra – lekce a poučení", kterou tam při příležitosti začátku nového muslimského roku přednesl 4. muharramu 1426 (13. 2. 2005) dr. Muhammad At-Tashi.

Dne 10. 11. jsme v Kulturním domě v Praze 6 uspořádali přednášku pro veřejnost s tematikou islámského půstu a ramadánu. Dne 11. 11. jsme měli přednášku pro učitele v Domě dětí a mládeže v Praze 9 na Černém mostě. Dne 26. 11. pronesl Lazhar Maamri přednášku na Veletrhu pohřebnictví v Brně na téma pohřbívání podle pravidel Islámu. Dne 1. prosince jsme poskytli rozhovor rozhlasové stanici BBC. Ve stejný den proběhla v jednom pražském kostele pod hlavičkou Fora 2000 mezináboženská diskuse s mezinárodní účastí, které se účastnil i M. Abbas. Rovněž 1. 12. měla B. Hanachová přednášku o Islámu na Církevní zdravotní škole v Brně. Dne 2. 12. měl M. Hassan přednášku na ostravské filosofické fakultě a dne 4. 12. odpovídal na otázky Českého rozhlasu v pořadu Lidé na telefonu. Do prosincového vydání časopisu Naše rodina

jsme přispěli informacemi o islámských svátcích. Rovněž v prosinci vyšel v časopise Mladý svět rozhovor s V. Sáškou. V průběhu prosince byl připravován Českým rozhlasem rozhovor s několika českými muslimy, který by měl být vyslán během 1. poloviny roku 2005. Dne 3. 12. navštívili brněnskou mešitu žáci ZŠ z Vyškova. Dne 6. 12. proběhla v kulturním domě Rubín v Brně přednáška fotografa pana Kolbavy z Ománu, po které M. Hassan diskutoval s přítomnými studenty o Islámu. Dne 7. 12. měl V. Sáška přednášku o Islámu v České republice na univerzitě v Ústí nad Labem. Dne 9. 12. jsme opět navštívili Dům dětí a mládeže v Praze 9 s přednáškou o Islámu pro učitele základních škol. Ve dnech 9. a 16. 12. navštívily brněnskou mešitu dvě třídy místního Biskupského gymnázia. Dne 10. 12. jsme měli přednášku pro děti ZŠ v Kolovratech.

Dne 12. 12. se konala valná hromada Islámské nadace v Praze. Píšeme o ní na jiném místě tohoto čísla. Dne 13. 12. jsme vystoupili s přednáškou pro knihovníky z různých knihoven ČR v Městské knihovně v Praze. Rovněž 13. 12. navštívili brněnskou mešitu studenti filosofické fakulty MU a dne 21. 12. studenti místního Ekogymnázia. Dne 20. 12. jsme měli možnost vystoupit v diskusi pořadu Na hraně na ČT2. Několik členů Islámské nadace v Praze začalo velmi aktivně organizovat návštěvy uprchlických zařízení. Především tábory v Bělé pod Bezdězem, Kostelci nad Orlicí, Stráži pod Ralskem, Seči, Červeném Újezdě a Bálkové jsou cílem pravidelných cest našich bratrů a sester, kteří do táborů přivážejí nejen nejnужnější humanitární pomoc, ale i knihy a časopisy a také tolik potřebnou psychickou podporu.

Od 24. do 26. 12. proběhl tradiční zimní tábor pro muslimy, organizovaný Svazem muslimských studentů. Do Třebíče se sjelo asi 100 účastníků, kteří si vyslechli přednášky dvou našich hostů z Kuvajtu.

Na konci roku postihlo jihovýchodní Asii ničivé zemětřesení provázené vlnami tsunami, které měly za následek smrt až 286 tisíc lidí a vzaly domovy a prostředky k obživě několika milionům dalších obyvatel žijících na pobřeží Indického oceánu. Tato událost vyvolala vlnu solidarity v mnoha zemích. Islámská nadace v Praze ihned odeslala do postižených oblastí finanční částku. Brněnská i Pražská nadace rovněž uspořádaly sbírky v mešitách a získané peníze byly odeslány do nejvíce postižených oblastí. Celkem to bylo téměř sto tisíc korun.

Nový účet UMO

V posledních pěti letech byly výdaje Ústředí muslimských obcí hrazeny z prostředků Islámské nadace v Praze. Bylo to především kolem sta tisíc korun na úpravu muslimského hřbitova v Třebíči (tyto práce byly zadány již v 90. letech), přes 20 tisíc korun na pronájem hrobových míst tamtéž na dalších deset let, a také na pravidelný tisk a rozesílání časopisu Hlas. Poté, co UMO získalo registraci, byl pro ně zřízen účet u Komerční banky. Na tento účet můžete zaslat finanční pomoc pro Ústředí muslimských obcí, z níž by (alespoň částečně) mohlo hradit tisk časopisu Hlas, který je pravidelným odběratelům zatím stále zasílán zdarma. Za případnou pomoc předem děkujeme.

Číslo účtu UMO: 35-3724050277 / 0100

NOVÁ KNIHA

Nabízíme vám novou knihu
světoznámého islámského učenice
Dr. Júsufo al-Qaradáwiho

Povolené a zakázané v Islámu

- český překlad (252 s.) anglické verze
knihy *The Lawful and The Prohibited in
Islam* (v arabském originále "Al-Halál
wal-Harám fil Islám").

Za 150,- Kč je k dostání v Islámských
centrech v Praze, v Brně a v Olomouci.
Na adrese pražské mešity je možné si
ji vyžádat i na dobírku (spolu s poštov-
ným je cena kolem 190,- Kč).

V Praze dne 31. 12. 2004
19. dzú-l-qi'da 1425
Majitel a vydavatel:
Al Ittihad Al Islami
Ústředí MO v České republice
Redakční rada:
RNDr. Vladimír Sáška,
ing. Muneeb Hassan, Jalal Atassi,
ing. Lazhar Maamri.
Redakce:
Blatská 1491,
198 00 Praha 9 - Kyje
Tel.: 281 918 876,
fax: 281 917 414
e-mail: praha@muslim.cz
Registrace: MK ČR E 11633

